

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Constitutiones Variorum Pontificum in præcedentibus Editionibus
desideratas, summoque studio hinc inde conquisitas complectens

Luxemburgi, 1741

5. Sollicitudo Pastoralis &c. Bulla Sixti IV. quâ præcipit Duci Sabaudiaë aut
ejus Consiliariis ne ulteriùs infesti sint Episcopo Genevensi, utque omnia
tollant obstacula, quibus non permittitur ipsis ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74452](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74452)

ANN O
1483.

venerabilem fratrem nostrum Johannem Gebennensem tunc Taurinensem Episcopum, ab eo quo Taurinensi cui tunc praeerat Ecclesiis vinculis tenebantur, de fratrum nostrorum consilio & Apostolica potestate plenitudine absolventes Dominicum Cardinalem ad Taurinensem, & Johannem Episcopum praefatos ad Gebennensem Ecclesiam praedictas per huiusmodi translationes respective vacante de eorundem fratrum consilio, duximus auctoritate Apostolica transferendos, praeficiendo eundem Johannem praefatae Ecclesiae Gebennensis in Episcopum & Pastorem, ac curam & administrationem ejusdem Ecclesiae Gebennensis sibi in spiritualibus & temporalibus plenarie committendo prout in nostris inde confectis litteris plenius continetur. Quocirca universitatem vestram rogamus & hortamur attentè per Apostolica scripta vobis mandantes, quatinus eundem Johannem Episcopum tanquam Patrem & Pastorem animarum vestrarum grato admittentes honore, exhibeatis eidem obedientiam & reverentiam debitas & devotas, ita quod ipse in vobis devotionis filios, & vos in eo per consequens patrem invenisse benivolum gaudeatis.

9. Cal. Aug.
1483.

Datum Romae apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicae millesimo quadringentesimo octuagesimo secundo. Nono Cal. Augusti Pontificatus nostri anno undecimo.
G. Bonattus.

V.
Ex Archiv.
Reip. Genev.

Bulla SIXTI IV. qua praecipit Duci Sabaudiae aut ejus Consiliariis ne ulterius infesti sint Episcopo Genevensi, utque omnia tollantur obstacula, quibus non permittitur ipsis libera & suprema suae Ecclesiae possessio: Et si desinat obsequio ferit interdicto omnes inobedientes, Urbem & Diocesim ipsam Genevensis, & omnes terras & Dominia Ducis Sabaudiae ultra montes. Ea in Bulla inserta est revocatio summi Jutis in Genevam, Duci Zeringuen concessi, & cessi Comiti Genevensis, facta anno 1162. ab Imperatore Friderico: an. 1483.

SIXTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

Solicitude pastoralis officii studia nostrae mentis sollicitate non desinit, sic rebus singulis executionem adhibere iustitiae, quod ea quae minus rite, & in Ecclesiarum praesertim Cathedralium, illarumque Praelatorum praerogativa processerunt, ad statum debitum reducantur. Dudum siquidem à clarae memoriae Friderico Romanorum Imperatore semper Augusto emanarunt litterae tenoris subsequentes. Fridericus Dei gratia &c. acta sunt haec &c. septimo Id. Septembris ac praesenti pagina sigilli aurei assueti impressione munita; in fine verò dictarum litterarum Imperialium, scripta sunt haec verba videlicet, signum Domini Friderici Imperatoris invictissimi, in extremitate verò scripta sunt haec verba, videlicet, Ego Herolfus Cancellarius vice Arnoldi Maguntinensis Archiepiscopi & Archicancellarii recognovi; Et insuper emanarunt litterae diversorum aliorum Imperatorum, videlicet Vincelai & Caroli, multipliciaque alia privilegia Imperialia dictae Ecclesiae Gebennensi concessa, nec non litterae patentes multiplicatae Principum Sabaudiae, quarum omnium tenorem pro expressis haberi volumus, ac si praesentibus infere-

rentur per quas petebant sibi de gratia speciali per Episcopum ac suos officiales dari territorium, quo tempore ibidem morabantur ut possent ibidem suis ducalibus subditis civilem iustitiam ministrare, per quae omnia constat civitatem Gebennensem cum castris pleno jure in spiritualibus & temporalibus pertinere ad Episcopum & Ecclesiam Gebennensem. Cum autem sicut non sine grandi displicentia intelleximus iniquitatis filii Amadeus de Ginguo & Amadeus de Griliaco Ancehinus copini Gebennensis, Johannes Antonius Gambe Thaurinensis Diocesis, cum nonnullis eorum complicibus & sequacibus, de commissione & mandato ut asseruerunt dilecti filii Nobilis Viri Caroli Ducis Sabaudiae, armata manu, vi & violentia Venerabilem Fratrem nostrum Johannem Episcopum Gebennensem, quem à vinculo quo Ecclesiae Thaurinensi cui tunc praeerat de fratrum nostrorum consilio & Apostolica potestate plenitudine absolventes, ad Ecclesiam ipsam Gebennensem tunc certo modo vacantem de eorundem fratrum consilio transfulimus, praeficiendo eum eidem Gebennensi Ecclesiae in Episcopum & pastorem, quasi possessione jurisdictionis & Superioritatis temporalis Civitatis praedictae Gebennensis ac castrorum & bonorum dictae Ecclesiae, in qua erat & per aliquos menses permanserat, spoliare & ejusdem Civitatis cives & incolas praefatae Gebennensis Ecclesiae Vasallos & subditos ne dicto Episcopo & ejus Officialibus quoquomodo pareant, & obediant, sed praefatum Ducem & inibi pro eo ad jurisdictionem & superioritatem huiusmodi in eisdem temporalibus exercendam deputatos, in suos superiores in huiusmodi temporalibus recognoscat compellere temerario ausu veriti non fuerunt, & continuo in huiusmodi eorum praesumptuosa temeritate perseverare non vereantur in Apostolica auctoritatis contemptum, perniciosum exemplum & scandalum plurimorum & praefati Episcopi qui propter hoc de sua Sede expulsus ad Romanam curiam se contulit & in ea residet de praesenti, maximum praerogativam & gravamen. Nos, quorum interest huiusmodi pravis conatibus evidenter ad perniciem tendentibus salubriter obviare & ut Ecclesiarum Praelatorum praerogativam dignitatem titulis insigniti, in suis juribus conserventur, opportunum adhibere remedium, ne si universis universa liceret par videatur in singulis jurisdictione singulorum, & Petri navicula, quam Dominus noster Jesus Christus ad humani corporis formam figuravit, ponens in ea Romanam Ecclesiam velut caput, sine remige fluctuari, de praemissis, quae adeo etiam in praefata curia Romana notoria sunt, & nulla possint tergiversatione celari, informati, motu proprio, non ad praefati Episcopi aut alterius pro eo nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione & ex certa nostra scientia auctoritate apostolica praesentium tenore, praefatum Ducem Sabaudiae & ejus in Ducatu Sabaudiae regimine consiliarios cujuscunque status, gradus, ordinis & conditionis existant, requirimus & monemus, ac eis & cuilibet eorum per haec Apostolica scripta mandamus, quatinus infra triginta dies post affixionem praesentium in valvis Gebennensium vel aliarum Ecclesiarum seu locorum circumvicinorum, quorum decem pro primo, & alios decem pro secundo, ac reliquos decem dies pro ultimo & peremptorio termino canonica monitione promissa, assignamus, deputatos nomine ipsius Ducis ad exercitium

ANN O
1483.

ANN O
1483.

temporalis jurisdictionis & superioritatis, ac Palatii, castrorum dictae Ecclesiae Gebennensis custodiam, officiales, & Castellanos, ac cultodes, reliquosque praemissa & quaecunque alia impedimenta, eidem Johanni Episcopo & suis Officialibus in sua superioritatis & jurisdictionis temporalis & spiritualis libero exercitio in civitate, Palatio & castris suis praedictis, cum effectu revocent, & ab illis ex toto desistant, ac ipsum Episcopum per se & ejus Officiales quasi possessione jurisdictionis & superioritatis hujusmodi etiam temporalis, in civitate, Palatio & Castris praedictis, pariter & in spiritualibus, in illis & Diocesi Gebennensi, libere & sine ullo ipsorum Ducis & Consiliarium impedimento pacifice potiri & gaudere permittant cum effectu, nec non de damnis & interesse, quae idem Episcopus & sui Officiales praemissorum occasione incurrerunt, eis debitam satisfactionem impendant, aut alias cum eisdem desuper concordent & componant: Alioquin si non paruerint, in singulos ejusdem Ducis Sabaudiae Consiliarios sic monitos non parentes, ex nunc prout ex tunc, si Episcopi & superiores Ecclesiastici interdicti ingressus Ecclesiae, si vero alii ab eis inferiores fuerint, majoris excommunicationis & anathematis sententiam promulgamus, a qua ab alio quam Romano Pontifice praeterquam in mortis articulo, constituti nequeant absolutio- nis beneficium obtinere, & si excommunicati & anathematizati praedicti hujusmodi excommuni- cationis sententiam per octo dies dictos poste- riores, decem dies immediate sequentes, animo quod absit sustinerint indurato, ex nunc pro- ut ex tunc dictis octo diebus decursis, Diocesim Gebennensem & illius castra & loca omnia, Ecclesiastico subjicimus interdicto: Et si sub in- terdicto hujusmodi per sex dies dictos octo dies immediate sequentes permanere obstinata duritia non formidaverint, ex nunc prout ex tunc, quaecunque civitates, castra & loca tempo- rali Dominio dicti Ducis ultra montes media- te vel immediate subiecta pari Ecclesiastico subji- cimus interdicto, ita ut hujusmodi interdicto durante, inibi praeterquam in festivitibus & casibus a jure permisis, & in illis duntaxat clausis januis, ac excommunicatis & inter- dictis exclusis, submissa voce, ex quovis etiam Apostolico privilegio, etiam ordinariis loco- rum vel personis aliis aut Ecclesiis sive locis concessis, missae & alia divina officia nequeant celebrari; Et volentes non solum adversus hu- jusmodi sic praestita dicto Johanni impedimenta, sed etiam ne alia impostera sibi praestentur, neve ipse Johannes Episcopus Gebennensis spirituali & temporalis jurisdictione & superio- ritate hujusmodi illiusque pacifica quasi posses- sione & libero exercitio uti impediatur; eisdem motu & scientia, statuimus & ordinamus quod si praefatus vel pro tempore existens Dux Sa- baudiae aut alius superior vel inferior eodem Duce, Ecclesiasticus vel Secularis, cujuscunque status, ordinis & conditionis, seu quavis com- munitas vel universitas, praefatum Johannem Antistitem Gebennensem, gratiam & commu- nionem Apostolicae Sedis habentem, possessionem vel quasi regiminis & administrationis dictae Ecclesiae Gebennensis & superioritatis ac temporalis jurisdictionis praedictae, in totum vel in parte assequatur, vel postquam assecu- tus fuerit, illis libere utatur, impedire, aut incolas civitatis praedictae, quae inter loca do- minii ipsius Ducis sita est, commercium cum incolis circumvicinorum locorum aut delationem victualium & mercantiarum ex illis ad civita-

tem ipsam Gebennensem denegare, directe vel indirecte publice vel occulte, praesumpserint, toriens quotiens id egerint, quicumque fuerint etiam quacunque Ecclesiastica vel mundana di- gnitate praefulgentes, auxilium, consilium vel favorem dantes, literas praecipientes scriben- tes, signantes, sigillantes, impetrantes & exequentes, Personis ipsius Ducis, Fratris, patruorum ejusdem & suarum conjugum ex- ceptis, Episcopi & Superiores interdicti & anathematis sententiam praedictam, incurrunt, a qua pari modo nequeant ab alio quam nobis & Romano Pontifice pro tempore existen- te praeterquam in mortis articulo constituti absolutio- nis beneficium obtinere. Et si post publicationem & affixionem praesentium vel earum transumpti autentici manu publici nota- rii subscripti & sigillo alicujus Praelati muniti, in valvis Gebennensis praedictae aut alicujus circumvicinae Ecclesiae de mandato praefati Jo- hannis Episcopi & suarum litterarum cautam publicationis & affixionis continentium, praes- tita tunc impedimenta quaecunque non revoca- verint & de damnis ac interesse quae propter illa Johannes Episcopus Gebennensis passus fuerit, ei non satisfecerint, aut alias secum de- super amicabiliter non concordarint, ex tunc lapsis decem, Diocesim Gebennensem, & vi- ginti diebus post hujusmodi publicationem & affixionem loca quaecunque ultra montes do- minii Ducis praefati, excommunicatorum eorundem mediata vel immediata simili Eccle- siastico subjaceant interdicto. Et nihilominus omnibus & singulis locorum circumvicinorum ordinariis, ac in eisdem locis consistentibus Ecclesiarum quarumlibet Cathedralium, etiam Metropolitanensium nec non Collegiarum, Monasteriorum, Prioratum, Domorum & Religiosorum locorum, ordinum quorumcum- que etiam mendicantium, exemptorum & non exemptorum, Capitulis, Canonicis, Abbatibus, Prioribus, Conventibus, Guardianis, Fratribus & Personis Ecclesiasticis quibuscunque & eorum cuilibet, ita quod alter alterum in exequendis non expectet, sub excommuni- cationis sententiae poena si non paruerint incurren- da, motu scientia & auctoritate praedictis mandamus quatinus ipsi & quilibet eorum, cum tenor praesentium litterarum ad eorum no- titiam pervenerit, fuerintque pro parte dicti Johannis & pro tempore existentis Episcopi Gebennensis desuper legitime requisiti, has nostras litteras, seu earum transumptum praedictum, cui in judicio & extra ubique loco- rum sicut praesentibus stari volumus, in ip- sarum Ecclesiarum valvis affigant, & alias in eorum sermonibus ad populum publicent, & praedicent in locis praeminentibus in quibus & de quibus sit verisimilis conjectura, quod ad ipsorum quos pro tempore contingeret no- titiam possit verisimiliter pervenire, eademque Ducis Sabaudiae Consiliarios & alios monitos praedictos pro tempore statuto praedicto con- travenientes, in Ecclesiis singulis diebus Do- minicis & aliis festivis, dum major inibi po- puli multitudo ad divina convenerit excom- municatos & Diocesim ac alia loca praedicta, Ecclesiastico interdicto subiecta esse publice nuntient, faciantque ab aliis nuntari, & ab omnibus arctius evitari, donec spiritum assu- mentes consilii sanioris ab illatis impedi- mentis desistant, & satisfactione praevia mereant absolutio- nis beneficium a dicta excommuni- cationis sententia, & interdicti praefati relaxa- tionem obtinere: Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis contrariis

ANN O
1483.

ANNO
1484.

quibuscunque seu si Duci & Consiliariis prefatis vel quibusvis aliis communiter vel divisim à Sede prefata indultum existat quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem quod presentium litterarum publicatio in valvis Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe & audientia litterarum contradicatarum facta, perinde ipsum modernum Ducem & ejus Consiliarios ac prefatos monitos arceat, ac si eis & cuilibet eorum personaliter & presencialiter insinuata fuissent, Personas ipsius Ducis fratrum & Patruorum suorum ac eorum conjugum à supra dictis censuris eximentes, penis juris & Constitutionum Apostolicarum in suo robore permanentibus. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginem requisitionis, monitionis, mandati, assignationis, promulgationis, subjectionis, statuti, ordinationis & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contra ire: si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quadringentesimo octuagesimo tertio. Tertio Non. Februarii, Pontificatus nostri anno tertio decimo.
Jo. de Madiis.

INNOCENTIUS OCTAVUS
PONTIFEX CCXVII.

ANNO DOMINI MCDLXXXIV.

Innocentius Genuensis nomine Joannis Baptistæ Cibo anno 1484. Principibus Christianis contra Turcam concitatis, rem suam impensè ampliavit: à Carolo VIII. Galliarum Rege, Zizimum Fratrem Bajazetis obtinuit, hac lege nè Româ egrederetur: Obiit anno 1492. (*Magni Bullarii Romani hujus Editionis Luxemb. 1727. Tom. I. fol. 429. App.*)

I.
Ex Archiv.
Capituli
Genevensis.

Bulla Innocentii Papæ VIII. pro confirmatione statutorum Ecclesiæ Cathedralis Genevensis: an. 1484.

INNOCENTIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, ad futuram rei memoriam.

Sacro Sanctæ & militantis Ecclesiæ gubernacula divina disponente clementia meritis licet imparibus tenentes in terris de benignitate Sedis Apostolicæ provenire debere censuimus, ut ea quæ honestate pace & tranquillitate, ac statu prospero Ecclesiarum quarumlibet prudenter, ac salubriter facta fuisse noscuntur, humilibus præsertim desuper votis petentium intervenientibus Apostolico munimine roborentur.

Sane pro parte dilectorum filiorum Capituli Ecclesiæ Gebennensis nobis nuper exhibita petitio continebat quod olim ipsi pro felici statu dictæ Ecclesiæ & illius personarum quiete ac divini cultus in illa augmento quam plura

statuta & ordinationes rationabilia & honesta, & sacris canonibus minime contraria diversis successive temporibus ceciderunt pro ut in quibusdam litteris authenticis seu quodam libello ejusdem capituli confectis sigillis munitis, seu munito plenius continetur. Quare pro parte tam dictorum capituli quam dilecti filii Antonii Depoldo ipsius Ecclesiæ Canonici decretorum Doctoris in Romana curia causaque procuratoris nobis fuit humiliter supplicatum ut saluti, & ordinationibus prædictis pro eorum subsistentia firmiori robur Apostolicæ confirmationis adjicere aliasque in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignemur. Nos igitur qui cunctarum Ecclesiarum directionem ac statum prosperum & felicem interiori mentis desideramus affectu, quique litteras seu libellum huiusmodi & in illis contenta statuta prædicta in Cancellaria nostra per assistentes in eadem viros probos & honestos inspicere & examinari diligenter ac presentibus inferi fecimus singulares personas capituli huiusmodi ac prefatum Antonium ab omnibus & singulis excommunicationis suspensionis & interdicti aliisque Ecclesiasticis sententiis censuris & penis à jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existant quoad hoc presentium duntaxat consequantur effectum absolventes & absolutos fore censentes huiusmodi supplicationibus inclinari ordinationes & statuta prædicta ac prout illa concernunt omnia & singula in litteris, sive libello huiusmodi contenta auctoritate Apostolica tenore presentium ex certa scientia confirmamus & approbamus ac presentibus scriptis patrocinio communimus suppletentes omnes & singulos defectus tam juris quam facti si qui forsan intervenerint in eisdem. Et nihilominus quia difficillimum est futuris eventibus in omnibus providere, contingere posset quod nonnulla ex institutis huiusmodi successu temporis aliqua etiam de causa minus utilia esse viderentur & propterea corrigenda forent eisdem capitulo. dummodo illorum majoris & sanioris partis ad hoc expressus accedat assensus statuta & ordinationes prædicta corrigendi & mutandi illisque addendi & ab eis minuendi secundum quod pro honore & utilitate dictæ Ecclesiæ ipsis visum fuerit, plenam & liberam auctoritate & scientia prædictis harum serie concedimus facultatem.

Non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis cæterisque contrariis quibuscunque. Tenores verò litterarum, seu libelli, & statutorum, ac ordinationum prædictorum sequuntur, & sunt tales.

Quamvis sacri Canones sanctorumque Patrum & Conciliorum generalium sanctiones gravi perpensato consilio edicta promulgata fuerint, non adeo negotiis occurrentibus propter naturam humanam varietatem quæ semper conatur novas invenire negotiorum formas, proinde potuerunt quin etiam nova jura condere antiquis non sufficientibus salubre visum extiterit, imo & Ecclesiis Cathedralibus suppositisque earumdem Dominis venerabilibus Canonici circa ipsarum regimen Ecclesiarum ac conservationem ut in pace & quiete ipsi & minores Ecclesiarum manerent ac viverent statuta & ordinationes condere necessariumque fuerit alia interdum statuta secundum variatum tempus primis addere quibus per Venerabiles Dominos canonici insignis Ecclesiæ Cathedralis sancti Petri Gebennensis pro tempore existentes attentè consideratis statuta & ordinationes quæ sequuntur diversis tamen temporibus pro bono & con-

servatione

ANNO
1484.